

Inhoud

Proloog	II
Genesis	28
Openbaringen	49
Evolutie	77
De wet op terugkeer	107
Vervoering	150
Veertig dagen	190
Edele waarheden	211
Epiloog	261
Nawoord	275
Dankbetuigingen	277

Proloog

Is er iets mooier dan de aanblik van schoon gereedschap, dat diezelfde ochtend in de apotheek is gekocht?

Er wordt op de deur geklopt, maar ik geef geen antwoord. Uit de spiegel in de wc word ik aangestaard door een man van dertig in een donkergrijs pak en met een zwarte stropdas, die keurig op zijn plaats is geklemd. De uitstalling op de klep van de wc bestaat uit drie aluminium lepels in doordrukverpakking, zes gele zakjes citroenzuur, vier injectiespuiten van 1 ml met een oranje dop in een afgesloten plastic verpakking, acht ontsmettende watjes in kleine witte envelopjes, een koker sigarettenfilters en drie aanstekers. Ik weet dat ik aan het eind van de dag mijn zakken vol bebloed afval zal leeghalen op zoek naar een naald die niet zo verbogen en verstopt is dat hij onbruikbaar is geworden. Maar nu, kijkend naar mijn instrumentarium in het ruitvormige licht dat door het raam boven de wastafel naar binnen valt, voel ik me geïnspireerd, als een talentvolle schilder die voor een leeg doek staat.

Er wordt nu harder geklopt en een mannenstem met een Welsh accent roept door de deur: 'Wat ben je daar aan het doen, man?'

'Een ogenblikje!' roep ik. Er komt geen antwoord, en ik bedenk volstaan dat mijn verstikte stem onder deze omstandigheden kan worden aangezien voor verdriet.

Wat wc's om in te spuiten betreft, is deze – schoon, ruim, goed verlicht – nagenoeg ideaal. Ik heb mezelf ooit beschouwd als een connoisseur van wc's, die heiligdommen waarin ik de wereld ongezien kan verlaten en alleen kan zijn met mijn favoriete hobby. Ik genoot van de schandelijke glamour om heroïne te spuiten in een gestoffeerd toilet met palmladeren en blinkende koperen kranen. Ik koesterde zelfs een perverse genegenheid voor een stinkende openbare plee waar met viltstift karikaturen van lullen op de muren waren gekrabbeld. Maar naarmate je ouder wordt krijg je steeds meer waardering voor wat er

werkelijk toe doet. En, zoals wordt gezegd, het zijn de kleine dingen die tellen: goed licht om je te helpen een ader te vinden, een plat oppervlak voor het sacrament van het uitkoken, een geruststellend zware deur. Als ik beslist een minpunt van dit toilet moest noemen, als ik één ding kon veranderen, zou het de locatie zijn: in een kerk vol rouwenden op de begrafenis van een vriend van me die vorige week is overleden aan een overdosis van dezelfde drug die ik zo dadelijk in mijn bloedbaan zal spuiten.

Nou ja, denk ik als het geklop weer begint en ik boven het toilet neerkniel, langzaam de plastic verpakking ter grootte van een erwt om krijtachtig bruin poeder openmaak: je kunt niet alles hebben.

***

Toen ik tien dagen geleden werd gebeld, nam ik bijna niet op. Ik stond op Armani te wachten in een naar pis stinkend trappenhuis van een gemeenteflat bij Hackney Downs Park, en toen ik Joanna Sidhu's naam op mijn telefoon zag voelde ik me opgelaten, betrappt. De vloer zag eruit alsof de rommel van een vergane bemanning junkies en crackheads met het getij was aangespoeld: glasscherven, platgetrapte bierblikjes, een enkele bebloede ballerina, een plastic pop zonder hoofd. Je kon je moeilijk een wereld indenken waarin dit tafereel en Joanna Sidhu, die aardige, welwillende Jo met haar nadrukkelijke Noord-Amerikaanse glimlach, allebei bestonden.

'Hallo, vreemdeling,' zei de stem aan de lijn. 'Dat is lang geleden.'

Zodra ik iemand een tijdje ken, raak ik gewoonlijk inwendig op mijn hoede en begin ik onze hele omgang te besmetten tot ik er zeker van ben dat ik me op een of andere manier grondig te schande heb gemaakt en dat mijn vernedering een publiek geheim is, als een weezinwekkende misdaad die je onmogelijk kunt noemen of vergeten. Maar op Jo, hoewel ik haar al kende vanaf mijn studententijd, was deze regel nooit van toepassing geweest. Ze liet nooit merken dat ze zich bewust was van mijn echte of denkbeeldige zonden. Daarom nam ik op toen ze belde, hoewel ik gewoonlijk nooit op een telefoontje reageer als ik sta te wachten om te scoren. Met mijn vrije hand stak ik een sigaret op.

‘Ik heb weinig tijd, Jo,’ zei ik. ‘Op het moment is het hier op het werk een gekkenhuis.’

‘O man, vertel mij wat. Het is hier ook een gekkenhuis. Ik moet zo dadelijk knopen gaan doorhakken. Maar je moet even luisteren, goed?’

Door het raam van veiligheidsglas in het trappenhuis zag ik Armani moeizaam door de hoofdstraat aan komen trappen op een kindercrossfiets. Het was zomer, maar het was bewolkt en hij had zijn schouders opgetrokken tegen de druppende regen. Ik keek hoe hij rechts afsliep naar het blok gemeenteflats en hij zou naar ik wist in drie minuten het parkeerterrein over zijn gefietst, zijn fiets op slot hebben gezet, de binnenplaats zijn overgestoken en de vier trappen op zijn gekomen naar waar ik stond. Ik had hier zo vaak staan wachten dat mijn hersenen die drie minuten opmerkelijk nauwkeurig hadden leren aftellen. Mijn ingewanden verslaptten van blijde verwachting en ik besepte dat ik geen woord had gehoord van wat Jo had gezegd.

‘Sorry, Jo, de verbinding is vreselijk. Wat zei je?’

Twee minuten en vijftien seconden.

‘Hoor je me nu? Ik zei dat ik vanmorgen ben gebeld over Gareth Lloyd. Ik weet dat jullie vroeger bevriend waren, daarom wilde ik het je vertellen. Het spijt me, Matt. Hij is gisteren overleden.’

‘Wacht even, wat?’

Eén minuut en vijftig seconden.

‘Ze weten het pas als het is onderzocht, maar ze geloven dat het iets te maken heeft met drugs.’

Honderd seconden. Nog geen honderd seconden.

‘Jezus, Jo. Ik weet niet wat ik moet zeggen.’

‘Ik weet het. Het is net... Ik geloof dat het ook nog niet tot mij is doorgedrongen.’

Ik nam een trek van mijn sigaret. Mijn hand beefde van opwindning. Ik probeerde iets te bedenken om te zeggen, probeerde me voor te stellen wat ik hoorde te zeggen.

Zestig seconden.

‘Het is gewoon... Het lijkt onwerkelijk,’ zei ik ten slotte, en op dat moment hoorde ik beneden de deur openklappen. Ik hoorde Armani’s ademhaling zwaarder worden toen hij aan de trappen begon.

‘Jo, het spijt me echt. Ik moet ophangen.’

‘Wacht even, je gaat toch zeker naar de begrafenis? Zaterdag over een week.’

‘Natuurlijk! Zeg, ik bel je later, goed?’

‘Hoe is-ie, Mark!’ zei Armani buiten adem toen hij de laatste hoek om kwam. Zes maanden geleden was Armani een jonge man geweest, was zijn pezige gestalte bijna verdronken in zijn hoody. Nu was hij een jaar of veertig en te dik voor het trainingspak van groen velours dat hij droeg met een nethemd en een ketting van nepgoud. Het Caribische accent was ook nieuw. Maar ik was gewend aan Armani’s plotselinge gedaanteverwisselingen. In het verleden was hij een Ierse zigeuner met een gouden ooring geweest, een Ghanees met gemillimeterd haar en een lui oog, en een stel Bengaalse jongens. Ik had drugs gekocht van een aantal verschillende Armani’s voor ik begreep dat een enkele telefoon met zijn kostbare lijst contacten van de ene dealer werd doorverkocht aan de andere. Telkens wanneer Armani verdween – omdat hij was neergestoken of in de gevangenis zat – arriveerde er op deze manier weldra een ander om zijn plaats in te nemen en werden al zijn vorige incarnaties ogenblikkelijk vergeten. Sommige klanten viel het waarschijnlijk niet eens op.

‘Ha, Armani,’ zei ik, terwijl ik tegen zijn aangeboden vuist stootte.

‘Ey, wittel!’ zei Armani. ‘Het is daarbuiten lijf, man! De kit is overal, hè?’ Hij grabbelde in een buidel die in zijn broeksband was vastgebonden. Daar moesten wel honderd bolletjes in zitten – de blauwe met heroïne en de witte met crack – en ik probeerde niet te staren, voelde me net een arme man bij de bank als de kassier een geldla propvol bankbiljetten opent. ‘Probeer effe wat mooie grote voor je te vinden. Je wilde twee om twee, hè?’

‘Maak er maar drie bruin en vijf wit van.’

Armani grijnsde, was vertrouwd met mijn impulsieve bestellingen. Ik staarde naar zijn schedel terwijl hij de bolletjes telde, vroeg me af of wanhoop me er ooit toe zou kunnen bewegen er met een baksteen op te beuken om de buidel te pakken. Ik zou me vreselijk voelen: ik mocht Armani, we hadden een echte kameraadschap ontwikkeld sinds hij eerder dit jaar was veranderd in een beminnelijke Jamaicaan, ook al kon hij nooit mijn naam onthouden en vond ik het te veel moeite om hem te verbeteren. Maar aan de andere kant zou ik door de inhoud van die buidel minstens een week voort kunnen: een eeuwigheid in junkietijd.

Hij pakte mijn twintigje en vier tientjes aan en wierp er een blik op om te controleren of ze goed waren voordat hij ze in zijn zak liet glijden.

‘Hoe gaat-ie, bro?’ vroeg Armani, die zich half omdraaide terwijl hij de smalle trap afging. ‘Alles goed?’

‘Ik weet het niet, man,’ zei ik tegen Armani’s rug. ‘Eerlijk gezegd ben ik op het moment wat van slag. Ik heb net gehoord dat een man die ik ken is overleden.’

Armani bleef staan, draaide zich om en keek me fronsend aan. ‘Vriend van je?’

‘Ja. Ik geloof dat het een od was.’

‘Da’s balen, man. Echt.’

Buiten regende het niet meer en ik werd getroffen door de vochtige, kalkachtige geur van het plaveisel dat brandde in de zon.

Terwijl Armani zich concentreerde op het rollen van een sigaret zoog hij op zijn tanden van afkeer. ‘Op straat kun je niemand vertrouwen, bro! Die gasten verkopen allerlei shit! Rattengif, kalk, afbijtmiddel, snap je?’ Hij keek oprecht bedroefd door de gewetenloosheid van sommige mensen en liet zijn tong langs het randje van het papier glijden. ‘Verdomde criminelen, dat zijn het!’

‘Maar goed, tot ziens, Armani.’ Ik voelde me nu kalmer met de dope in mijn zak, maar ik wilde graag aan de wandeling naar huis beginnen, waarvan ik wist dat hij exact twaalfenhalve minuut in beslag nam.

‘Hou je haaks, man,’ zei hij. Ik bood hem mijn vuist aan, maar in plaats van ertegenaan te stoten, pakte hij hem en drukte hij er iets in. ‘Naar van je mattie, ja?’

Het was een perfecte zomerochtend en de torens van de gemeenteflats wierpen enorme schaduwen over de weg terwijl ik naar huis beende. Ik liep door het park, waar kinderen tennisten en Turkse moeders hun peuter op een schommel duwden. Ik wist dat mijn hart zwaar zou bonzen wanneer ik de voordeur van mijn gebouw binnenging, de zeventien treden naar mijn appartement op liep, het huis in ging en de dope begon uit te koken. Mijn gedachten waren zo gefixeerd op dat moment dat ik nog maar drie minuten van huis was voordat ik eraan dacht om in mijn gebalde vuist te kijken en met een golf van dankbaarheid, waardoor er bijna tranen in mijn ogen sprongen, twee bliken van Armani’s meeleven ontdekte, een witte en een blauwe.

‘Je ziet er meer dood dan levend uit,’ zeg ik nu tegen het gezicht in de spiegel, omlijst door het abrikooskleurige wc-behang. Ik heb een klamme, bleke huid, paarsgrauwe kringen om mijn ogen en in één oog lijkt een adertje te zijn gesprongen. Maar dat is natuurlijk niet helemaal waar. Als je doodgaat, word je haar in elk geval geknipt, krijg je een schoon pak en word je behandeld door een visagist. Ik houd de lepel onder de kraan, voeg een paar druppels water toe aan het bergje poeder. Tja, het gras is elders altijd groener, hè?

‘Is alles daarbinnen in orde?’ roept de Stem van Gene Zijde, zoals ik de man buiten ben gaan beschouwen.

‘Het zou uitstekend gaan als je me verdomme maar een minuut met rust liet!’ snauw ik, en ik spoel de wc door om het geluid te overstemmen van de aansteker, die ik nu onder de lepel houd, waardoor het vlammetje het metaal likt. De poederachtige vloeistof aarzelt een ogenblik, pruttelt en barst vervolgens uit in een kleine vervoering van schuim, met twinkelende belletjes bij de rand, voordat alles oplost tot een espressozwart plasje.

Jezus, ik ben half verliefd op die verbrande strooplucht van vers uitgekookte heroïne. Alsof je van een lange reis terugkomt en je de voordeur opent voor een verkwikkend vleugje thuis. Ik ben me er terdege van bewust dat ieder weldenkend mens nu – hier nota bene, vandaag nota bene, gebogen over de stortbak, terwijl ik een filter met mijn tanden afscheur en in de lepel leg – vol hartgrondige afkeer naar me zou kijken. Maar in het morbide GIF-bestand van mijn leven – de bevert, scoren, gebruiken; de bevert, scoren, gebruiken – moet ik er op een gegeven moment mee zijn opgehouden om me te bekommeren om de mening van weldenkende mensen.

In elk geval is het in stand houden van een gestage stroom opiaten door mijn lichaam al lang niet meer een roekeloze uitspatting of zelfs maar een behandeling voor emotionele malaise. Met een verslaving als die van mij is het domweg een medische noodzaak om vijf à zes keer per dag te spuiten. Zonder dat zou ik afdalen in de hel van de ontweningsverschijnselen en zou het vervolgens een grote inspanning van me vergen om van mijn bed de wc te halen om over te geven, laat staan dat

ik helemaal in het noorden van Wales zou kunnen komen om de laatste eer te bewijzen aan de geliefde overledene. Terwijl ik mijn mouwen oprol, zeg ik hardop: 'Gezien de toestand van de patiënt kunnen we helaas alleen maar opereren!'

'Pardon?' zegt de Stem van Gene Zijde.

'Laat maar!' roep ik. Ik moet er echt mee ophouden om in mezelf te praten, de mensen zullen nog gaan denken dat ik niet goed wijs ben.

Maar goed, het is niet zo dat ik niet alle andere mogelijkheden heb geprobeerd voordat ik hier verscheen met een lading crack en heroïne. Ik heb me zelfs naar de methadonkliniek gesleept en in de wachtkamer gezeten, die je, gezien de mededelingen voor de volksgezondheid, de gemakkelijk afneembare stoelen en de sfeer van onderdrukte angst, gemakkelijk voor een akelig vervallen tandartsenpraktijk had kunnen houden, behalve dan dat diverse medeciënten van me zichtbaar geen behoefte aan een tandarts hadden, aangezien al hun tanden ontbraken. Toen mijn naam werd afgeroepen, ging ik naar een kamertje en nam ik plaats tegenover een 'verslavingsmedewerker' die, voordat ze een dokter groen licht gaf om een recept voor methadon voor me uit te schrijven, beslist een peptalk over de voordelen van onthouding wilde afsteken. Gebogen over het bureau keek ze me ernstig aan.

'Goed, eh,' zei ze, met een blik op haar aantekeningen, 'Mátthew. Ik wil graag dat je je voorstelt dat je van mij al het geld kunt krijgen dat je ooit aan heroïne hebt uitgegeven, dat je het ontvangt in één mooi, groot, rond bedrag. Kun je dat voor me doen?' Ze maakte behulpzaam een gebaar alsof ze een zware zak contant geld op het bureau zette. 'Goed, als je hier kon weggaan en het op dit moment met je mee naar huis kon nemen, waar zou je het dan aan besteden? Vooruit, wat je maar wilt! Gebruik je fantasie!'

'Nou...,' zei ik, terwijl ik snel mijn geduld begon te verliezen met dit idiote gedachte-experiment.

Ze knikte bemoedigend. 'Ga je gang! Er zijn geen foute antwoorden!'

'Als ik één ding zou kunnen kiezen...'

'Ja?' Haar hoofd knikte zo hard dat het leek of het er elk ogenblik kon afvallen.

Ik staarde haar uitdrukkingloos aan. 'Ik denk dat ik waarschijnlijk een verdomd grote hoeveelheid heroïne zou kopen. En dan zou ik naar

huis gaan en het allemaal gaan gebruiken.’

Een kwartier later stond ik in de apotheek met een recept voor methadon – ‘60 ml dagelijks’ – maar mijn vastberadenheid duurde slechts vierentwintig uur. Zodra ik de eerste naar mondwater smakende teug van de onnatuurlijk groene vloeistof nam, herinnerde ik me weer waarom ik zo’n hekel had aan methadon: het maakt een eind aan de lichamelijke ontweningsverschijnselen, maar het doet niets aan de hunkering in je maag of het hyena-achtige gesnater in je hersenen. De volgende dag was ik weer terug bij dezelfde balie en vroeg ik om de zoveelste voorraad naalden. Het punt met smack is dat het gewoon wérkt, dat beseffen mensen niet. Anderen mogen me beschouwen als een extremist, een fanatiek lid van een chemische doodscultus. Maar in mijn ogen ben ik gewoon een pragmaticus. Als je het leven ontdoet van al het gezeik bestaat het uit pijnbestrijding, niets meer en niets minder. En heroïne is verreweg de effectiefste pijnstillers die ik ooit ben tegengekomen.

Ik maak een van de witte bolletjes open, en het verfrommelde plastic is net een oesterschelp met een vuilwitte parel. Goed, de crack, dat moet ik toegeven, is strikt genomen geen medische noodzaak. Maar het is ondenkbaar om heroïne te gebruiken zonder zijn tweeling. Bruin en wit, noemen de dealers ze. Yin en yang. Ze zijn net een perfect uitgebalanceerde vergelijking, een duivels probleem dat is veranderd in een fantastisch elegante oplossing. Heroïne is de sonore bas en crack de zoete, hemelse sopraan. Bovendien kan een mens niet leven bij brood alleen. Je moet op zijn minst éinig plezier hebben.

Maar door de huidige situatie ontstaat een interessante vraag over de juiste omgangsvormen: hoeveel crack kun je met goed fatsoen aan een speedball toevoegen op de begrafenis van een vriend? Ik kieper de hele inhoud van een bolletje in de lepel en besluit er nog een open te maken. Er is maar één ding erger dan te veel crack gebruiken, en dat is te weinig gebruiken: dat is mijn devies. Ik giet er nog een half bolletje bij, wacht even en dan, wat kan het me ook verdommen, voeg ik de rest eraan toe. Het zal per slot van rekening een emotionele dag worden. En ik ben er vrij zeker van dat als dit niet precies is wat Gareth had gewild, het in elk geval wel is wat Gareth zou hebben gedáán als de rollen waren omgedraaid.

De Stem van Gene Zijde bonst op de deur, maar ik geef niet eens antwoord, ik ben er nu bijna, bijna, vibrerend van de adrenaline, met zo'n droge mond dat ik niet eens kan spreken ook al wilde ik het. Met behulp van het oranje dopje van de spuit stamp ik de crack tot de lepel tot de rand is gevuld met bruin bezinksel. Dan haal ik het dopje eraf, steek ik de naald in de filter en trek ik de zuiger naar achteren, waardoor de cilinder langzaam volloopt. Het is opwindend donker; ik kan het mengsel van doezelige gevoelloosheid en ophitsende extase erin bijna proeven. Ik houd de spuit met mijn tanden vast, terwijl ik mijn linkerbiceps aanspan en mijn hand diverse keren tot een vuist bal, speurend naar een ader. 'Dit is mijn lichaam,' zeg ik bij mezelf als ik de naald onder mijn opperhuid steek. Hij glijdt dwars door de ader heen, dus trek ik hem er weer uit, prik ik rond, zoekend naar het plooietje van weerstand dat betekent dat ik er veilig in zit. Dan is daar het veelzeggende wolkje bloed in de spuit, een minieme, donkere supernova, wat wil zeggen, goddank, dat ik verder kan gaan. 'En dit is mijn bloed,' zeg ik monotoon terwijl ik de zuiger naar beneden druk en kijk hoe de spuit leeg raakt tot de inhoud in mijn arm is verdwenen en er een donkerrode kraal langs mijn pols rolt. Ik heb een paar seconden om me schrap te zetten voordat de speedball toeslaat, en in die tussentijd, terwijl ik de naald voorzichtig uit mijn arm trek, dringt de waarheid uitermate helder tot me door: ik zal nooit zonder dit spul kunnen leven.

En waarom zou ik dat verdomme willen?

'Waar was je?' fluistert Jo als ik haar in de kerk terugvind. 'Ik begon ongerust te worden.'

'Het gaat nu goed,' stamel ik, terwijl ik op de bank neerplof.

Het is een opluchting om mijn plaats naast Jo te hebben gehaald. En het is een opluchting dat ik niet daarginds in die wc ben overleden. Alleen op de begrafenis van een ander verschijnen om jezelf op de plee te doden zou de geschiedenis in gaan als de ergste vorm van aandachttrekkerij. Toen ik weer bij bewustzijn kwam, met de naald nog in mijn rechterhand en mijn wang in een plasje kwijl op de vloer, had ik geen idee hoelang ik volkomen buiten westen was geweest. Een minuut? Een uur? Ik stormde de deur uit, langs een man met een rood hoofd en militaire onderscheidingen op zijn revers, voordat ik besepte,